

www.simil.dk

Simonsen & Illeris
Rådgivende Pædagoger

18.11.10 Unge i risikogruppen
Fuets - konference

Generation Y

Alice - Hypervælgeren

Bastian - Lystfiskeren

Shamir/Aisha -

Generation Y – blikket udefra

Curlingbørnene er blevet store

De såkaldte curlingbørn, om hvem alting drejede sig, og på hvis vej alle forhindringer er blevet fejret bort. Generation Y er opvokset i en verden af muligheder og overfører dette til jobverdenen. Men at komme op klokken syv og møde til tiden og gøre, hvad den nærmeste leder beder dem om, har mange svært ved.

Unge forventninger til sig selv- blikket indefra

- Jeg bør være lykkelig
- Jeg bør have et spændende sex- og privatliv
- Jeg bør more mig
- Jeg bør se godt ud
- Jeg bør være i stand til at købe alt muligt
- Jeg bør have den rigtige uddannelse og det rigtige arbejde

Uddannelsespresset

De lavest uddannede bærer den største arbejdsløshed

De højest uddannede er mest efterspurgt

De ufaglærte jobs forsvinder permanent

En gang ude – altid ude

Det økonomiske pres

Mange unge uden økonomisk sikkerhedsnet

To ud af tre af dem, der hverken kan få kontanthjælp eller understøttelse er unge mænd

Ledighedsrisikoen er dobbelt så høj for mænd som for kvinder

Uden ungdomsuddannelse

Unge uddannelsesniveauer steg gennem 90'erne

Fra 2000 er det faldet

Hver fjerde dreng, hver femte pige er uden ungdomsuddannelse 10 år efter at de forlader folkeskolen. (Profilmodellen 2008)

De kønsopdelte uddannelser

Piger: ca. 70% i gymnasiale uddannelser
ca. 45% i Eud
ca. 20% uden ungdomsuddannelse

Drenge: ca. 55% gymnasiale uddannelser
ca. 57% i Eud
ca. 27% uden ungdomsuddannelse

Produktionsskoler: 58% drenge, 42% piger

Frafald

Stx 17 %

Hf 28 %

Hhx 20 %

Htx 27 %

Eud 50 %

Konsekvenser hvis vi ikke vender udviklingen

En voksende gruppe fattige unge mænd

En voksende gruppe fattige unge mænd med nydansk baggrund

Stigende mangel på uddannet arbejdskraft

Stigende vanskeligheder med familiedannelse

Social uro og anomi - mistrivsel

Generelle tendenser

- Dramatisering af uddannelses- og erhvervsvalg
- Risikofornemmelsen er blevet større
- Forældres anderledes opbakning
- Resultatet = Paradoks

Udsatte unges strategier i mødet med uddannelse

- Unge med en passivstrategi
- Unge med en konfronterende strategi
- Unge med en viljesstrategi
- Unge med en standby-strategi

Unge tæt på

- Konflikter fylder mere
- Større sårbarhed og sårthed
- Hurtigere kedsomhed
- Subjektivering af indhold
- Anderledes koncentrationsevne
- Ønske om en personlig interesseret voksen

Digitale indfødte /digitale immigranter

- Stor polarisering blandt unge
- Unge ønsker ikke mere IT
- Ukritiske konsumenter - tavs viden kræver hjælp
- ”Jeg lærer mest uden PC”
- ”Alle dem på face –book er så tjekkede”
- Fantomvæggene

Generation Y

Ønsker ikke:

Rutinepræget arbejde

Langsomme og kedelige
Processer

Hierarkier

Endelige valg

Ønsker

Godt socialt miljø

Synlighed

Klart perspektiv hele tiden

Fokus på den enkelte

Her er hjælpen

Elevplaner

(Uddannelsesbøger)

Uddannelsesplaner

Tidlig indsats ift. udsatte unge (6.klasse)

Brobygning

Opsøgende indsats ift. udsatte unge

Inddragelse af forældre

Benchmarking af vejledning

Mentorordninger

Kontaktlærere

Psykologtilbud

Tests, screening osv.

Særlige forløb for udsatte unge

Den svære ungdom

Stress Ensomhed Mobning
Selvskade Selvmordstanker
Seksuel risikoadfærd
Utilfredshed med kroppen
Spiseproblemstillinger
Rusmiddelmisbrug Ludomani

Den svære ungdom

Unge i
GRÅZONEN
mellem det normale
og det ekstreme

Gråzoneunge

Hun kaster op

Han er ensom

Hun tænker på selvmord

Hvordan får vi øje på dem?

Hvordan hjælper vi dem videre?

Gråzoneunge

Kommer ikke

SELV

med deres problemer

Gråzoneunge

Alle voksne
har et ansvar

Ensomhed

- en diskret form for mistrivsel

Jeg skal til at gå i gymnasiet. Det er en udfordring, da jeg ikke er så udadvendt. Jeg glæder mig, og håber virkelig jeg får nogle venner hurtigt. Altså, at jeg bliver mere udadvendt. Men jeg er også bange for at jeg ikke får nogen venner

I: Hvordan bange?

For at jeg bliver i den rolle, jeg har. Hvor jeg bliver meget indadvendt, og bare sidder der i klassen og er aktiv i timerne,
men ikke så meget bagefter.

Malene 16 år

Modbilledet: Det sociale ungdomsliv

Sociale relationer og netværk med andre unge

står i centrum for ungdomslivet

Unge har selv ansvar for deres sociale trivsel og etablering af netværk – kan skabe sårbarhed og frygt for ensomhed og social eksklusion

Transitionsprocesser kan være en stor udfordring for unge

Hvis jeg ikke dyrker motion, føler jeg, at jeg skal kaste op, når jeg spiser. Jeg har haft det et halvt års tid. Jeg skal nok selv få det ordnet, men lige nu har jeg ikke overskud. Så jeg må bare gå ud og knække mig, når jeg har spist. Jeg stopper med det, men først når jeg har mere tid til at dyrke motion. Og når jeg er et sted, hvor der ligesom mere er en lige linje... Jeg har sagt til min mor: *Mor, det her det bliver jeg bare nødt til at gøre. Det går over når det går over.* Det gør hende selvfølgelig ked af det, men så siger jeg: *Du må bare ikke stoppe mig nu.* Nej, men det ville hun så heller ikke gøre: "Jeg stoler på at du får det ordnet når du føler du kan", siger hun Og det gør jeg også. Jeg kan stoppe når jeg vil, ikke. Så jeg ser det egentlig ikke som noget slemt.

Maja 17 år

I dialog med gråzoneunge

Hav blik for adfærdsændringer

Tag initiativ til kontakt

Skab et rum for dialog

Regn ikke med forældrene

I dialog med gråzoneunge

Skab dialog med unge om ungdomslivet krav og udfordringer,

fx krav om at være og fremstå som en succes

Få unge til at debattere kropsidealer – og udvikle forslag til hvordan man kan imødegå/håndtere pres i forhold til at se ud på bestemte måder

Fokus på den sociale integration og kvaliteten af unges relationer er nødvendigt

Fokus på kvalificering af (alle) unge til at tackle skift i ungdomslivet er vigtigt

Vær opmærksom på om unge har andre unge og voksne, de kan snakke med hvis de har problemer eller er kede af det

Ungdomsforståelser

- Ungdom som ideal
- Ungdom som problem
- ”Det går over, sådan har det altid været”
- Ungdom som spejl på fremtiden